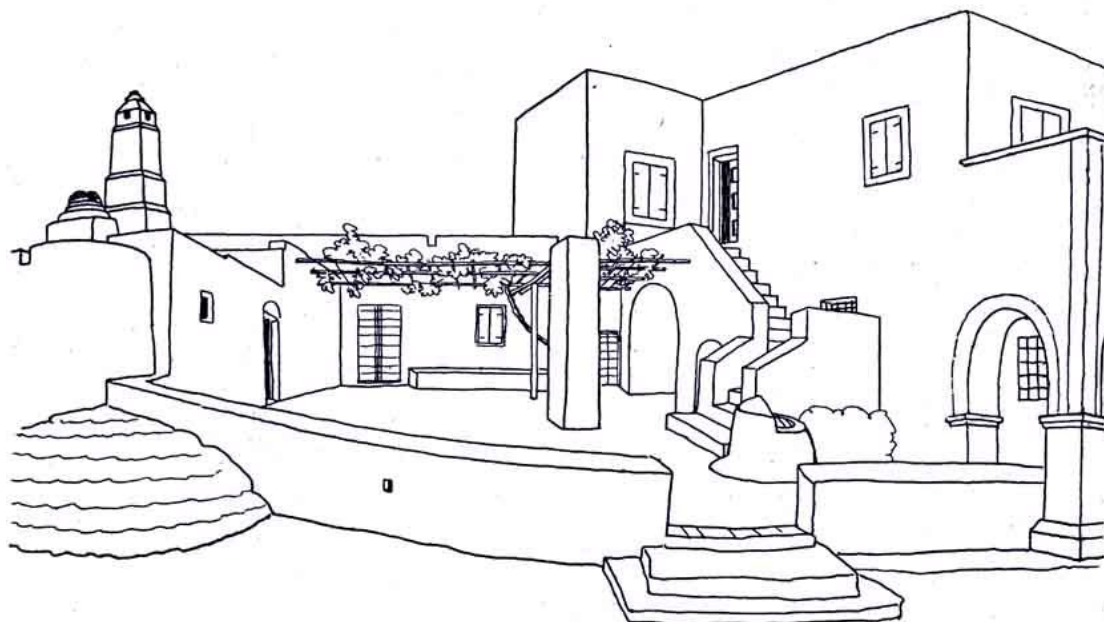

Το χτίσιμο του σπιτιού, στις παραδοσιακές κοινωνίες, συνοδευόταν από μια σειρά τελετουργικών εθίμων.

«Όταν χτιζόταν ένα σπίτι στη θεμελίωση φώναζαν τον παπά να κάνει αγιασμό. Ο παπάς ράντιζε τον αγιασμό στα τέσσερα σημεία του σπιτιού έτσι ώστε να σχηματίσουν τον σταυρό. Όταν κατασκευάζονταν οι κολώνες του σπιτιού, έριχναν κέρματα για να είναι γερό. Όταν έφτιαχναν τη στέγη του σπιτιού έκαναν έναν ξύλινο σταυρό. Ο νοικοκύρης και οι στενοί συγγενείς έβαζαν επάνω στη στέγη πετσέτες, ποδιές και κάλτσες, για τον πρωτομάστορα και τους βοηθούς του, που συνήθως τα χάριζαν στις γυναίκες τους. Μόλις έφταναν στο τέλος της στέγης ο πρωτομάστορας έπρεπε να φωνάξει τρεις φορές τις ευχές των μαστόρων για το σπίτι ώστε να πάρουν τα δώρα: *Αυτό το δώρο το έφερε ο [το όνομα του ιδιοκτήτη] να τον αξιώσει ο Θεός να πάει στο χατζιλούκ (στο Άγιο Όρος)*».

[από την ιστοσελίδα του Γυμνασίου Ριζίων: <http://members.tripod.com/Rizia/>]

«*Η ευχή μου παιδί μου στα τέσσερα καντούνια του σπιτιού σου*».

Την ημέρα που οι εργάτες έσκαβαν τα θεμέλια για το χτίσιμο του σπιτιού, ο ιδιοκτήτης καλούσε τον παπά να κάνει αγιασμό και στο ένα καντούνι έσφαζε έναν πετεινό. Επίσης, σε κάθε γωνιά, οι γονείς έβαζαν την ευχή τους ρίχνοντας νομίσματα. Απ' αυτό το έθιμο προέρχεται η ευχή που αναφέραμε παραπάνω, που δίνουν ακόμα και σήμερα οι γονείς στα παιδιά για να δείξουν ότι «η ευχή των γονιών στηρίζει τα θεμέλια του σπιτιού τους». Εκτός όμως από τα νομίσματα, σε κάθε γωνιά των θεμελίων βάζουν κι έναν βάγινο (από βάγια = δάφνη) σταυρό. Αυτούς τους σταυρούς τους φυλάνε στο εικονοστάσι από την Κυριακή των Βαΐων. Μετά τον αγιασμό του σπιτιού, η νοικοκυρά θα φέρει μια πιατέλα με σησαμόμελο και ο νοικοκύρης ένα μισογάλουνο ρακί για να κεραστούν οι καλεσμένοι.

[από την ιστοσελίδα: <http://www.markozannes.gr/san/download/tradition-gr.doc>.]

Κάνε μια μικρή έρευνα και στο δικό σου τόπο να βρεις τελετουργικά έθιμα που σχετίζονται με το θεμελίωμα του σπιτιού. Ρώτησε ηλικιωμένα άτομα από την οικογένεια ή τη γειτονιά σου να σου πουν τις δικές τους αναμνήσεις.

Για να συνθέσεις την εργασία σου μπορείς να ακολουθήσεις την παρακάτω πορεία:

- Γράψε ένα ερωτηματολόγιο, τι θα ήθελες να μάθεις για τα έθιμα που συνδέονται με το χτίσιμο του νέου σπιτιού.
- Επικοινωνήσε με ηλικιωμένα άτομα της οικογένειας ή της γειτονιάς σου και ζήτησέ τους να απαντήσουν στις ερωτήσεις σου.
- Αναζήτησε σχετικές πληροφορίες από λαογραφικές συλλογές διαφόρων περιοχών και σύγκρινε τα έθιμα κάθε περιοχής για να δεις αν υπάρχουν κοινά στοιχεία.
- Βρες έναν ελκυστικό τρόπο να παρουσιάσεις το υλικό που συνέλεξες στην τάξη σου.

Μπορείς να εργαστείς μόνος σου ή με συμμαθητές σου. Αν δουλέψεις με συμμαθητές σου, χωριστείτε σε ομάδες και μοιραστείτε τις δραστηριότητες.

Αν μπορέσεις να βρεις παλιές φωτογραφίες από θεμελίωμα σπιτιού ή να μαγνητοφωνήσεις μια μικρή συνέντευξη από κάποιον ηλικιωμένο θα ζωντανέψεις την παρουσίαση της εργασίας σου.